

ЯПОНСКІЯ ДЗЕЦІ ПРОЙДУЦЬ АЗДАРАЎЛЕННЕ Ў НАС

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў распараджэнне аб выдзяленні сродкаў для арганізацыі адпачынку ў Рэспубліцы Беларусь японскіх дзяцей, якія пацярпелі ад аварыі на АЭС «Фукусіма». Аб гэтым БелТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«У адпаведнасці з дамоўленасцямі з японскім бокам, у Беларусі ў перыяд з 29 ліпеня па 9 жніўня 2013 года пройдуць аздараўленне 25 падлеткаў з Японіі. Адпачынак японскіх дзяцей будзе арганізаваны ў Нацыянальным дзіцячым адукацыйна-аздараўленчым цэнтры «Зубраня», — праінфармавалі ў прэс-службе.

Аналагічная гуманітарная дапамога была аказана Японіі ў 2012 годзе, калі па запрашэнні Прэзідэнта Беларусі 10 японскіх падлеткаў з рэгіёнаў, што пацярпелі ад аварыі на АЭС «Фукусіма», у суправаджэнні двух дарослых адпачывалі і праходзілі аздараўленне ў цэнтры «Зубраня». У праграму адпачынку былі ўключаны адукацыйныя, аздараўленчыя і забавляльныя мерапрыемствы. У ходзе разнастайных экскурсій было арганізавана азнамленне з гістарычнай і культурнай спадчынай Беларусі. У мэтах павышэння эфектыўнасці аздараўленчых мерапрыемстваў дзецям з Японіі назначаліся розныя медыцынскія працэдуры. Ім таксама правялі ультразвукавое даследаванне шчытападобнай залозы.

НАЦБАНК НЕ ПЛАНУЕ Ў ЛІПЕНІ ЗНІЖАЦЬ СТАЎКУ РЭФІНАНСАВАННЯ

Аб гэтым паведаміла карэспандэнт БелТА старшыня праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Надзея Ермакова.

Пытанне па стаўцы рэфінансавання будзе разгледжана ў бліжэйшы час, адзначыла Надзея Ермакова. «Я лічу, што ў ліпені стаўку пакуль рухаць нельга», — сказала яна. Для гэтага пакуль не склаліся неабходныя ўмовы, растлумачыла кіраўнік Нацбанка. У прыватнасці, зменшыўся прыток валюты ў краіну, у тым ліку ад гандлю таварамі і паслугамі, у той час як попыт на валюту з боку насельніцтва ў сезон адпачынку крыху вырас. Каб не змяншаць стаўкі па дэпазітах у беларускіх рублях, у такіх умовах мэтазгодна пакуль не зніжаць стаўку рэфінансавання, адзначыла Надзея Ермакова.

УЛАДАЛЬНІК ДЖЫПА ЗА BR2 млрд НЕДАПЛАЦІЎ МЫТНЫХ ПЛАЦЯЖОЎ І ПАЗБАВІЎСЯ МАШЫНЫ

Джып за Br2 млрд канфіскавалі мытнікі ў даход дзяржавы за спробу ўладальніка машыны не ў поўным аб'ёме заплаціць мытныя пошліны. Пра гэта паведамілі ў прэс-службе Дзяржаўнага мытнага камітэта Беларусі.

Дарагі аўтамабіль Mercedes-Benz G63 AMG 2012 года выпуску спрабавалі ўвезці на тэрыторыю Мытнага саюза па дакументах, якія змяшчалі недакладныя звесткі. Машыну размясцілі пад мытную працэдуру мытнага транзіту Мінскай рэгіянальнай мытні і прад'явілі транспартныя і камерцыйныя дакументы, згодна з якімі кошт гэтага транспартнага сродку склаў 106,9 тыс. еўра. Аднак заяўлены кошт на аўтамабіль выклікаў падарэнні ў супрацоўнікаў мытні.

Падчас правяральных мерапрыемстваў былі сабраны дадатковыя звесткі, якія сведчаць аб тым, што кошт легкавога аўтамабіля гэтай маркі 2012 года выпуску складае 125,5 тыс. еўра. Значыць, уладальнік машыны недаплаціў мытныя плацяжы на суму звыш Br100 млн. Такім чынам, поўны кошт іншамаркі, уключаючы плату мытных плацяжы ў поўным аб'ёме, складае Br2,1 млрд.

Рашэннем суда Кастрычніцкага раёна Мінска транспартны сродак канфіскаваны ў даход дзяржавы.

Кар. БЕЛТА.

ЧАКАНАЯ ПРАЦЯГЛАСЦЬ ЖЫЦЦЯ Ў КРАІНЕ ДАСЯГНУЛА МАКСІМУМУ ЗА АПОШНІЯ 20 ГАДОЎ

У 2012 годзе працягласць жыцця павялічылася ў параўнанні з 2011 годам на 1,6 года і склала 72,2 года. Гэта самы высокі ўзровень больш як за 20 гадоў, паведамілі БЕЛТА ў Нацыянальным статыстычным камітэце.

Апошні раз паказчык чаканай працягласці жыцця перавышаў 72 гады ў 1985 годзе. Чаканая працягласць жыцця пры нараджэнні ў Беларусі супадае з сярэднеэўрапейскім паказчыкам, але ўступае сярэднеўрапейскім паказчыкам. У краіне назіраецца высокая розніца ў працягласці жыцця паміж мужчынамі і жанчынамі, у 2012 годзе яна склала 11 гадоў.

■ Ну і ну!

МУЖЧЫНУ, ЯКІ ЗАБЛУДЗІЎ У ПРЫПЯЦКІМ ЛАНДШАФТНЫМ ЗАКАЗНІКУ, ЗНАЙШЛІ НА ДРЭВЕ

Забалочаная мясцовасць і няведанне правіл арыенціроўкі ў лесе згулялі раковы жарт з мінчанінам, які прыехаў у Столінскі раён паглядзець прыроду Прыпяцкага ландшафтнага заказніка, паведамілі ў МНС Беларусі.

Столінскім выратавальнікам 8 ліпеня ў 22.30 паступіла паведамленне з сотавага тэлефона ад мінчаніна, які заблудзіў у забалочанай мясцовасці ў раёне вёскі Стахава. Мужчына 1974 года нараджэння раскажаў,

што самастойна вярнуцца з лесу яму не ўдасца, улічваючы, што набліжаецца ноч.

На пошукі гараджаніна накіраваліся супрацоўнікі МНС бліжэйшага лажарнага аварыйна-выратавальнага паста і супрацоўнікі РАУС. У дзве гадзіны ночы выратавальнікі знайшлі яго на дрэве каля ракі Прыпяць. Ён быў перададзены брыгадзе хуткай медыцынскай дапамогі, шпіталізаваны не спатрэбілася.

Кар. БЕЛТА

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне былому намесніку міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь Лапцёнку Ігару Мікалаевічу ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

Калектыў РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» выказвае шчырыя спачуванні былому намесніку міністра інфармацыі Беларусі Ігару Мікалаевічу Лапцёнку ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне дырэктару гандлёвага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Гроднааблсаюздрук» Валчкевічу Тадэвушу Міхайлаевічу ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю ЖОНКІ.

■ Нашы грошы

ДЗЕ «РАСЦЕ» ПЕНСІЯ?

Як вы думаеце, хто плаціць нам пенсіі і дапамогі? Дзяржава? Не, правільна будзе адказаць, што мы самі сабе плацім. А калі яшчэ больш дакладна, то нам дапамагаюць збіраць грошы на сваю будучую пенсію. Дапамагаюць работнікі Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва, якому, між іншым, сёлета споўнілася 20 гадоў. Цэлае пакаленне беларусаў паспела вырасці за гэты час. А супрацоўнікі Фонду клапаціліся і працягваюць клапаціцца пра нашу будучыню і абарняюць інтарэсы пенсіянераў, інвалідаў і дзяцей. Карэспандэнт «Звязды» завітаў у Мінскае гарадское ўпраўленне Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі, каб пацікавіцца гісторыяй і працай гэтай арганізацыі.

Ад алоўка да камп'ютара

— Пачыналася ўсё з Пенсійнага фонду, які быў арганізаваны ў 1991 годзе. А вось у ліпені 1993-га на аснове яго і Фонду сацыяльнага страхавання быў створаны Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Беларусі. У нашым упраўленні, напрыклад, працавала першапачаткова ўсяго 53 чалавекі. Яны з дапамогай толькі алоўкаў, крэслаў і сталаў усё стваралі. Упаўнаважаным (зараз галоўным інспектарам) даплачвалі як прыбыралышчыцам... Пасля ўжо з'явіліся першыя камп'ютары і адпаведныя спецыялісты, — расказвае намеснік начальніка Мінскага гарадскога ўпраўлення Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Наталля ПРАКАПЕНКА.

Вялікіх праблем няма ўжо гадоў 10

Першае, што давялося рабіць толькі што арганізаванай структуры — рэгістраваць плацельшчыкаў. У 1991-м іх было амаль 8 тысяч. У 1993-м — ужо амаль 14. За ўсім трэба было сачыць, каб своечасова плацілі ўзносы. Інакш людзі маглі застацца без пенсій і іншых выплат. «Аднак у 1994 годзе ўжо адзначаўся вялікі рост пратэрмінаванай запазычанасці. Былі прастой прадпрыемстваў. Затрымліваліся выплаты пенсій. Зараз гэта ўжо даўно забылася», — адзначае Наталля ПРАКАПЕНКА.

— І фонд дапамагаў вырашаць гэтыя праблемы?

— Гэта і былі праблемы самога фонду. За-

хадзі прымаліся на дзяржаўным узроўні: напрыклад, рэструктурызацыя даўгоў, якая дазволіла выйсці арганізацыям на больш-менш стабільнае фінансава-эканамічнае становішча. Разам з прадпрыемствамі і фонд працуе ўжо гадоў 10 без асаблівых праблем. Самая галоўная наша задача — своечасова фінансаваць выплаты пенсій і дапамог. З гэтым зараз няма складанасцяў. Што ж тычыцца Мінска, то ён увогуле ў рэспубліцы з'яўляецца «донарам»: ад 40 да 55 працэнтаў сабраных сродкаў мы аддаём у іншыя рэгіёны. Усе грошы цэнтралізавана паступаюць у фонд сацабароны, а далей ідзе размеркаванне. Апошнія гады і Мінская вобласць ужо не датуецца, а сама забяспечвае сябе сродкамі.

— Ці можаце вы назваць нейкія выключна важныя падзеі, звязаныя з працай фонду?

— Напэўна, самае важнае — увядзенне ў 2003 годзе персаніфікаванага ўліку. Рэспубліканская база даных бездакорна функцыянуе ўжо 10 гадоў. Там кожны мае індывідуальны асабовы рахунак, дзе захоўваецца інфармацыя пра ўсю працоўную дзейнасць. За 10 гадоў у некаторых людзей было столькі прыёмаў на працу і звольненняў ды звестак аб грамадзянска-прававых дагаворах, што яны і самі, калі іх спытаць, усё не ўспомняць. А ўсе гэтыя звесткі ўлічваюцца для будучага назначэння пенсіі.

У 2009 годзе таксама з'явіўся новы кірунак у нашай дзейнасці. Гэта прафесійнае пенсійнае страхаванне — кампенсацыя за працу ў шкодных, цяжкіх умовах. Прадпрыемствы, якія маюць так званыя асаблівыя ўмовы працы, выплачваюць большыя ўзносы, чым звычайныя. Узносы ўлічваюцца і капіталізуюцца (іншымі словамі, размяшчаюцца ў банкі і на іх разлічваецца даход). Далей гэтыя грошы выплачваюцца чалавеку ў выглядзе прафесійнай пенсіі — ці дадатковай, ці датэрмінавай. Тут фонд ад збору сродкаў да выплаты працуе. Пры звычайнай пенсіі фонд толькі збірае сродкі, а ўпраўленне сацабароны, пасля налічвае і выплачвае пенсію.

Плацяць усе

— Раней пратэрмінаваныя запазычанасці маглі даходзіць да 30 працэнтаў месячнай сумы пералічэнняў. Гэта шмат. А зараз не перавышае 0,5 працэнта. Усе плацяць. Ёсць паняцце несвоечасовасці, але плаціць усе», — расказвае Наталля ПРАКАПЕНКА.

— А вы неяк сочыце за тымі, хто вам плоціць узносы? Бо бываюць жа не толькі буйныя прадпрыемствы, але і малыя.

— Сродкі збіраюцца незалежна ад памеру прадпрыемства ці арганізацыі. У нас ёсць права на тое, каб самім спісаць з банкаўскага рахунку патрэбную суму, калі нам не плаціць. Іншая справа, калі на рахунак нічога няма. Тады ўжо падаем у суд. А што тычыцца індывідуальных прадпрыемальнікаў, то гэта іх прамае зацікаўленасць у выплаце страхавых узносаў. Бо калі ён не плаціць, то яму не залічваецца працоўны стаж. Калі ён заплаціў менш, чым з разліку мінімальнай заробатнай платы, то яму прапарцыянальна налічваецца стаж не год, а 9 ці 10 месяцаў. Яны самі павінны пра сябе клапаціцца. А ў працадаўцаў ёсць наёмныя работнікі, за якіх яны цалкам адказваюць. Стварэнне запазычанасці — гэта ўшчамленне пенсійных правоў. Аднак такія выпадкі бываюць. Гэта калі прадпрыемства становіцца банкрутам. І тады ў першую чаргу пацярпяць людзі, якія там працавалі.

— Што ж тады ім рабіць?

— Трэба добра разумець умовы, на якіх ты працуеш. Трэба глядзець наперад: што табе сёння выгадна — вялікія грошы ў шэрай схеме ці так званы сацпакет (на рукі менш, але потым гарантыя таго, што табе і бальнічныя, і пенсію выплацяць).

Увогуле з фондам зараз лічацца ў большай ступені, чым раней. Усе разумеюць, што трэба выплаціць зарплату і ўзносы. Бо, напрыклад, падаткі больш абязлічаныя. Яны ідуць на ахову здароўя, на культуру, на спорт і гэтак далей.

А страхавыя ўзносы — гэта пенсійныя правы грамадзян. І фактычна чалавек (ці за яго працадаўца) плаціць самому сабе ў будучыні.

— Як вы лічыце, фонд зараз працуе дастаткова эфектыўна, каб у бліжэйшай будучыні людзі не баяліся за сваю старасць?

— Праца фонду цалкам залежыць ад стану эканомікі. Калі будзе працаваць эканоміка добра, будзем і мы так сама працаваць. Калі ёсць зрывы ў эканоміцы, у выплаце заробатнай платы, калі фінансавая ўстойлівасць завагаецца, то пойдзем следам і мы.

Замест бюракратыі — новыя тэхналогіі

— Раней 40-50 тысяч плацельшчыкаў павінны былі раз на квартал здаваць справаздачу ў раённыя аддзелы. Зразумела, былі чэргі. Цяпер такога практычна няма, бо ўсё можна здаць па карпаратыўным партале фонду праз інтэрнэт. Мы пераконваем усіх у неабходнасці выкарыстання электронна-лічбавага падпісу, — тлумачыць спецыяліст фонду. — У гэтым плане фонд далёка пайшоў наперад. І плацельшчыкі да гэтага ўжо так прызвычаліся, што, калі адбываецца нейкі тэхнічны збой, то пачынаюцца тэлефонныя званкі, бо нічо не хоча вяртацца да чэргаў. Ужо нават прапісана ў заканадаўстве, што плацельшчыкі з колькасцю работнікаў звыш 10 чалавек абавязаны здаваць нам усе дакументы персаніфікаванага ўліку з электронна-лічбавым падпісам.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ